

Bærum kommune,
By og områdeutvikling,
Postboks 700, 1304 Sandvika
Ref: Arkivsak ID 25/13200

Uttalelser til Høring – Alternativer til omlegging av høyspentlinje fra Sandvika omformerstasjon til Hamang omformerstasjon ved Franzefoss

1 Innledning

Dette skrivet inneholder uttalelser fra styret i Sameiet Hamang Gård (SHG) relatert til høringsutkast for alternativer til omlegging av høyspentlinje fra Sandvika omformerstasjon til Hamang omformerstasjon.

2 Avgrensinger av uttalelsen

SHG omfatter adressene Hamang Terrasse (HT) 31 33 ,35, 37, 39, 41, 71, 73, 77, 79, 81, 83, 87, 89, 91, 93, med tilhørende uteområder, innkjøringsveier og parkeringsplasser

SHGs kommentarer er avgrenset til kun å omfatte problemstillinger og bekymringer som direkte påvirker sameiets nærområde og/eller sameiets beboere innenfor samme område.

3 Andre forestående utbygginger

Første del av utbyggingene av Franzefossbyen er skrevet å skulle være det området som i planen er benevnt byggetrinn B4, og som omfatter området mellom nye Hamang transformatorstasjon og SHG. Dersom en omlegging av høyspentlinje i denne planen tidsmessig skjer samtidig som utbyggingen av B4 foregår, vil dette forsterke ulempene for SHG i anleggstiden.

4 Sameiets historikk

Sameiet ble utviklet på begynnelsen av 1980-tallet og Bærum kommune satte strenge krav til utbyggerne om å bevare områdets særpreg som del av tidligere Hamang Gård. Dette omfattet blant annet eplehagen og alleen opp fra den opprinnelige Ringeriksveien, nå Franzefossveien.

Siden da har alle påfølgende styrever i sameiet brukt både tid og betydelige økonomiske ressurser for å bevare områdets særpreg etter beste evne. Sameiet fremstår i dag som en helt unik eiendom i Bærum, med meget høy kvalitet på våre uteområder. Denne uttalelsen vil bære preg av viktigheten til å bevare eiendommen mot inngrep som påvirker særpregene negativt. Samtidig er ikke sameiet negativ til modernisering av nødvendig infrastruktur.

5 Utredet alternativ, ref. høring pkt. 3

SHG vil uttrykke bekymring ift det utredede alternativet med legging av kabel-traséen på sydsiden av Hamangtunellen, da dette berører SHGs eiendom i vesentlig grad. Kabel-traséen og tilhørende forbudssone medfører at deler av sameiets bygningsmasse vil bli liggende innenfor denne sonen. Det gjelder spesielt sportsbodene ved HT71 og HT73. Det betyr at eventuelle fremtidig behov for rehabilitering av disse bygningene i praksis vil bli umulig.

Selv om utbygger pålegges å reetablere tilsvarende bygningsmasse et annet sted, er det på grunn av denne traseen ikke tilgjengelig areal for å plassere tilsvarende bygninger i akseptabel avstand fra inngangen til adressene. En slik båndlegging av sameiets areal som skissert er derfor ikke akseptabelt.

Alternativt kan traseen krysses tilbake over Hamangtunnelen før sportsbodene til HT71/73. Da vil de beskrevne problemstillingene og bekymringene bortfalle.

Anleggsarbeidet vil påvirke tilgangen til sameiets garasjer og parkeringsområder på en negativ måte, og sannsynligvis blokkere tilgangen til et eller flere av områdene i perioden. Dette er meget bekymringsfullt ift. blålystjenesters (brann og ambulanse) tilgang til sameiet, samt at svært mange av sameierne er helt avhengige av transporttjenester fram til egen boliginngang.

I tillegg berøres beboerne i disse to adressene (71 og 73), samt i adressene 87, 89, 91 og 93, negativt i anleggsperioden, siden arbeidet vil foregå tett på bygningene.

6 Andre alternativer, ref. høring pkt. 4

6.1 Nedgravd ledning, alternativ 1

SHGs bekymringer for dette alternativet er den korte avstanden fra kabel-trasée til adressene HT91/93, både i anleggsperioden og de begrensinger som forbudssonen skaper for bruk av arealet på sameiets område syd for blokken. Sameiet har i dag et problem med avrenning av vann i grunnen fra blant annet området som berøres av alternativet. Dersom det legges en rørgate som blokkerer det naturlige vannavsiget mot elven, vil dette kunne skape vann/fuktproblemer for blokken ovenfor.

SHG er også svært bekymret for et anleggsarbeid i skrenten fra SHGs område og ned mot elvebredden. Grunnforholdene her synes ikke å være kartlagt. En eventuell utglidning av skrenten som følge av inngrep vil ha katastrofale konsekvenser for sameiet og spesielt for blokkene som ligger 6-20 meter fra skrentens øvre kant.

Selv om det kan ha vært gjennomført undersøkelse av grunnforholdene i forkant av oppsetting av blokkene i sameiet, vil disse nå være 45 år gamle og må grunnet klimatiske endringer og eventuell erosjon langs elven betraktes som ikke lenger gyldige.

SHG er spesielt for dette alternativet bekymret for eventuell påvirkning fra elektromagnetiske felt (EMF). Se vedlegg A for utfyllende informasjon og anbefalinger.

Gitt bekymringene knyttet til EMF, geologien mellom SHGs eiendom og elven, samt fremtidige begrensinger på for eiendomsutnyttelse som følge av traséens nærhet til HT91/93, er dette alternativet ikke akseptabelt for SHG.

6.2 Nedgravd ledning, alternativ 2

Dette alternativet skaper ingen problemstillinger for SHG verken i anleggsperioden eller etter ferdigstilt arbeid.

Alternativet er godt akseptabelt for SHG.

6.3 Nedgravd ledning, alternativ 3

Dette alternativet gir de samme utfordringene og bekymringene som allerede er beskrevet for tidligere utredet alternativ. Se uttalelsens pkt. 5.

I tillegg er det i skissen kun angitt traséen fram til nå nedlagt transformatorbygg i Hamang Terrasse, ved utløpet av Hamangtunnelen. Avhengig av fortsettelsen av traséen vil dette kunne påføre SHG og sameierne ulemper. Dette gjelder både dersom kabelen trekkes videre ned til ny endemast og ved eventuell passering under Hamang Terrasse mot nye Hamang omformerstasjon.

SHG finner alternativet uakseptabelt dersom traséen legges på sydsiden av Hamangtunnelen. Alternativløsningen er som beskrevet i pkt. 5.

6.4 Nedgravd ledning, alternativ 4

Dette alternativet gir de samme utfordringene og bekymringene som allerede er beskrevet for tidligere utredet alternativ. Se uttalelsens pkt. 5.

I tillegg kommer de begrensninger som da legges på SHG som følge av forbudssonen langs traséen på vestsiden av HT31.

SHG finner alternativet uakseptable grunnet fremtidige begrensninger på hele strekket nord og vest for sameiet. Alternativ løsning er som beskrevet i pkt. 5.

7 Forkastede alternativer

Disse alternativene er beskrevet som forkastede, men SHG velger likevel å kommentere dem, i tilfelle problemstillinger knyttet til øvrige alternative skulle gjøre dem aktuelle igjen.

7.1 Forkastet alternativ a), Luftkabler via Bjørnegård

Her termineres luftspennet med en overgangsmast nederst i Hamang Allé. Denne masten vil være en vesentlig forringelse av alleen og området rundt. Plasseringen kan også medføre redusert verdi av de leilighetene som vil få direkte utsikt mot alleen til en 20 meter høy kraftig mast. Dette gjelder spesielt HT 77/79 og HT39/41. Slik plasseringen er skissert, og med forbudssoner som angitt, vil alternativet også gi begrensninger i arealutnyttelsen av sameiets eiendom ved alléens nedre del.

Alternativet er ikke akseptabelt slik det er beskrevet.

7.2 Forkastet alternativ b), Luftkabler via Hamangskogen og Sandvikselva

Alternativet medfører 30 meter høye master i utsiktsområdet mot syd. Mastene vil da være nær dobbelt så høye som nåværende vegetasjon langs elvebreddens østside. Dette fremstår som visuell forurensing for store deler av SHG, og er en kvalitetsforringelse av hele eiendommen. Grunnet forbudssoner, vil alternativ også gi begrensninger i arealutnyttelsen av sameiets eiendom.

Alternativet er totalt uakseptabelt for SHG.

7.3 Forkastet alternativ c), Luftkabler via Hamangskogen

Alternativet har de samme negative konsekvensene for forkastet alternativ b, men i stedet mot nord. Negative konsekvenser blir ytterligere forsterket av at mastene blir stående på høyere kote enn grunnflaten for adressene HT 71/73, 87/89 og 91/93.

Alternativet er totalt uakseptabelt for SHG.

7.4 Forkastet alternativ c), Luftkabler via Hamangskogen, så nedgravd.

Den delen av alternativet som berører SHGs eiendom er identisk med nedgravde alternativer 3 og 4, og konsekvensene er de samme som for disse. Se uttalelsens pkt. 6.3 og 6.4.

Alternativet er ikke akseptabelt slik det er beskrevet.

8 Oppsummering og konklusjon

SHG støtter vurderingene om at luftkabler gjennom og ved sameiets eiendom er forkastet. I lys av den beslutningen som ble fattet for høyspentstrekket Hamang – Smedstad, fremstår luftkabler i Hamangområdet som et gammeldags og sterkt inngripende tiltak. SHG ber om at disse alternativene forblir liggende i skuffen.

SHG er sterkt imot alle forslag til nedgraving av kabler langs sydsiden av Hamangtunnelen. SHG kan ikke akseptere inngrep som forhindrer fremtidig utvikling/vedlikehold av sameiets bygningsmasse.

SHG finner at eventuelle problemstillinger og løsninger knyttet til EMF ikke er beskrevet i tilstrekkelig grad, og ber kommunen utrede dette i sitt videre arbeid, ref. vedlegg A i dette dokumentet.

For SHG fremstår alternativ 2, med nedgravde kabler langs Franzefossveien som et meget godt alternativ, da dette ikke gir noen problemstillinger for sameiet.

Alternativt anbefales at kablene graves ned langs nordsiden av tunnelen. Dette vil skape god avstand til både SHGs eiendom og bygningsmasse, og samtidig unngår en at en forbudssone berører Sameiet Hamangskogens eiendom. Dersom dette ikke er mulig i hele lengden av tunnelen, er alternativløsningen en variant av utredet alternativ, ved å la traseen krysse tilbake over Hamangtunnelen som angitt i pkt. 5 og la den fortsette på nordsiden av tunnelen.

SHG forutsetter at det i anleggstiden skal være mulig å komme fram til samtlige av sameiets parkeringer, samt at trafikk av blålystjenester, taxitjenester og hjemmehjelpere kan foregå uhindret.

Skulle planene endres i forhold til de alternativene som er beskrevet her og på en måte som vil berøre SHGs eiendom bes kommunen gjenoppta en dialog med sameiets styre, for om mulig å komme fra til en minnelig løsning.

Styret i Sameiet Hamang Gård

Om elektromagnetiske felt (EMF)

En elektromagnetisk feltstyrke på 0,4 μT (mikroTesla) brukes som et utredningsnivå gitt av norske myndigheter og som en anbefaler å bruke når man planlegger nye høyspentlinjer eller kabler i nærheten av bygg der folk oppholder seg lenge (boliger, barnehager og skoler).

EMF avhenger av en rekke faktorer, som:

- Strømstyrke (RMS)
- Dybde til kabelsenter
- Antall ledere
- Avstand mellom lederne
- Observasjonshøyde
- Type overdekning
- Eventuell ekstern skjerming fra bygninger ol.

Ifølgende til høringsdokumentet og de forbudssonene som er angitt der, antas det at den anbefalte 0,4 μT ligger til grunn for estimeringen av forbudssonene. Dette er imidlertid ikke angitt i dokumentet. Gitt de faktorene som er eksemplifisert over, er det en rekke usikkerheter knyttet til sonene, da en rekke av faktorene over ikke kan være kjent på nåværende tidspunkt. Usikkerheten forsterkes av at det er utbygger/eier av kablene (Envia), med sine særinteresser, som har estimert størrelsen av forbudssonene overfor kommunen.

Det er derfor ikke usannsynlig at forbudssonene kan/bør være større. Det er bekymringsfullt når deler av kabelstrekene, for flere av alternativene, går meget tett på boliger, og der forbudssoenen allerede i dag inkluderer eksisterende boliger.

Anbefalt magnetfelt er satt av hensyn til mulige skadelige langtidseffekter på mennesker og dyr, men det er ingen anbefalinger knyttet til materiell. I en tid der digitaliseringen er sterkt økende, og boliger får stadig mer trådløse løsninger som «smarthus-løsninger» og lignende, blir sårbarheten fra EMF stadig større.

SHGs beboere var godt kjent med at mobiltelefonene våre hadde store problemer på bussholdeplassene ved Hamang Terrasse når den gamle Hamang omformerstasjon var i drift med et stort antall luftlinjer, selv om avstanden var større enn myndighetenes anbefalte EMF grense. Legging av jordkabler tett på leilighetene skaper stor bekymring for forstyrrelser og interferens i leilighetene og på for eksempel fremtidige smartere trygghetsalarmer, utrustning det er mye av i SHG, gitt vår demografiske sammensetting.

Kommunen bør som et minimum få en uavhengig utredning av EMF der kablene eventuelt legges tett på boliger, der flere av faktorene som påvirker verdiene tas hensyn til. Her må «føre var» prinsippet gjelde, og sett i forhold til fremtidens ytterligere digitaliserte samfunn, ikke bare dagens.